

Minhagim of Friday Night

Asher bara elokim laasot - Hashem needs you to finish the job. Why shutaf with maseh beresheet?

Or hachaim - world collapsing without kedusha. Peer yisrael - kedusha of 6 days depends on shabbat to give it meaning. Ibn ezra - it is up to finish the world.

Why do we start the Friday night meal with Shalom Aleichem and why specifically 3 times? Also, why do we cut the bottom challah Friday night?

In Hashem's perspective He starts with Ahava, overflowing kindness, and only then emphasizes Yirah, loyalty and awe. Positive impressions come first. That's reflected in the order of the Sefirot (Chesed then Yirah), the order of the Avot (Avraham then Yitzchak), the order of the paragraphs of Shema (וואהבת - והיה), and the order of the Dibrot (אנכי - לא יהיה). Another analog is positive mitzvot supercede negative ones (עשה דוחה לא תעשה). However, there's a strange phenomenon we notice regarding Shabbat. First we have Shamor and then Zachor, negative then positive. Arizal says that the Friday night meal represents Yitzchak and Shabbat day represents Avraham. Also, we know צור מרע ועשה טוב, stay away from the negative and then do positive. What is going on? Isn't it backwards?

From Hashem's perspective, Chesed comes first and that's why he created Avraham first. But in our role of creating the kedusha of Shabbat, partnering with Him to produce the kedusha for the upcoming week (אשר ברא אלקים לעשות) we need to start with uplifting the female side of שכינה connected to the world as we can access it (unscrambling ברא אלקים). We start with Yirah, serving as soldiers with a sense of awe, humility, and patience. Only afterwards can be spurred to higher levels. Kiddush of the day is uplifted to kiddusha rabba, when Hashem's infinite Chesed is revealed. That's why in Magen Avot of Friday night we say לפנינו ופחד נעבוד ביראה for the bracha of Avoda. We never use that language for Avoda except for Friday night when we feel an anxiety about the kedusha of Hashem's presence. That is the lesson of the bottom Challah, reminding us of our input into kedushat Shabbat (התעררותא דלתתא). We start with Shalom Aleichem to ask the Angels to help escort us into Shabbat. Even if we have boshet (בשת ~ שבת) they'll help bring us back, like they did at Har Sinai. (Rav Tzadok, Shem Mshmuel)

We say Shalom Aleichem 3x to combat the 3 tears of Esav which represents this feeling of genuine emotions of belonging though without internalizing it. We start with Shalom (gematria 376~ esav and shalom or yaakov 2x for the two tears that actually fell) to say we want to have that emotional connection with You and it shouldn't be purely out of fear or superficial as Esav did; we want to come close, so Angels please help us draw near. (Ben Ish Chai, Abir Yakov)

Shalom aleichem - why we do say it - we need the angels to help us enter with confidence, otherwise we're afraid and want to run away.

Why the hadasim? Reyach of the sadeh. Perception.

Why the bottom challah? Two chalot, twos of everything. Bottom bc the kedusha is a kedusha of the gif starting here in the world and we need to overcome the gif before we can reach upward.

Yitzchak, Avraham, and then Yaakov

ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק בראשית פרשת בראשית ותיכף בכניסת שבת הזמן להרגיש הטעם המחודש בדברי תורה דאיתא בגמרא (שבת ל"א ב) לא ברא הקב"ה את עולמו אלא כדי שייראו מלפניו וכתוב (תהלים קי"א, י') ראשית חכמה יראת ה' ובזוה"ק (ח"א ה' ב) שבת דמעלי שבתא איהי יראה ושריא בה יראה. וכן חשב האריז"ל סעודת ליל שבת לקדושת יצחק אבינו ע"ה שהוא פחד יצחק שתיכף בכניסת שבת נופל על ישראל הפחד והיראה. ומטעם זה אנו אומרים בברכת מעין שבע לפניו נעבוד ביראה ופחד אף שבברכת עבודה לא נזכר יראה ופחד אך בכניסת שבת נופל על כל ישראל הפחד והיראה. וכן אמרו (ירושלמי דמאי פרק ד' הלכה א') אימת שבת על עם הארץ ונאמן תיכף בכניסת שבת.

Yitzchak - Yirah at the beginning of Shabbat, eimat shabbat, naavod byirah

ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק בראשית פרשת ויגש וסעודת ליל שבת היא נגד יצחק אבינו ע"ה בחינת יראה שהיא התחלת כניסת שבת שישראל מקבלים עליהם קדושת השבת. וההתחלה צריך להיות באתערותא מצד נפשות ישראל. והאתערותא הוא היראה כמו שנאמר (דברים י', י"ב) מה ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה והוא מה שמובא (זוהר ח"ג צ"ה א) פתחי לי פתחא כחדא דמחטא. וצריכים אנחנו תיכף בכניסת שבת לעשות זכירה בפה בקידוש על היין בדברי שבח לה' יתברך על היין

We start with our inspiration and yirah

ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק דברים פרשת ואתחנן וזה הענין שבשלוש סעודות שבת שהם כנגד עין נהר גן ראשי תיבות ענ"ג ואכילת שבת הוא מבחינת עין דשבת מעין עולם הבא ואיתא בגמרא (ברכות ל"ד ב) לעולם הבא עין לא ראתה וכו' מאי עין לא ראתה אמר רבי יהושע בן לוי זה יין המשומר בענביו וכו' רבי שמואל בר נחמני אמר זה עין שלא שלטה בו עין כל בריה וכו'. והיין הוא מיינא דמנטרא יין המשומר בענביו. ומטעם זה בשתי סעודות הראשונות דשבת תיקנו חכמים קידוש על היין קודם הסעודה כמו שמובא בזוה"ק הנ"ל דיתעבר דינא ויתער רחמי אעבר יין ואייתי יין. דסעודת ליל שבת שהוא נגד קדושת יצחק אבינו ע"ה כמו שסידר האר"י הקדוש הסעודות ויצחק מדתו גבורה פחד יצחק מדת הדין. ואף סעודת הבוקר שהוא של אברהם אבינו ע"ה שמדתו מדת החסד ואהבה מכל מקום מצינו במדרש (בראשית רבה מ"ב, ח') אברהם זה קונין הוא. והיינו שאף שהיה מדתו חסד היה בו גם מדת הקנאה לנקום ממי שעושה נגד רצון ה' Oneg - eden. Old wine. Kiddush first two meals.

ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק דברים פרשת עקב וזה הענין שמצד האדם ידוע שהעיקר הוא ההשתדלות ביראה כמו שנאמר מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה. ובכניסת שבת שאז נופל הפחד על כל אחד מישראל כמו שאומרים לפניו נעבוד ביראה ופחד שנקראו אז כל ישראל יראי שמי ואימת שבת על עם הארץ. אז הסעודה הוא דחקל תפוחין שהוא בחינת יראה כידוע. והוא כענין שנאמר להאדם בתחילה סור מרע ואחר כך ועשה טוב (תהלים ל"ד, ט"ו). אבל מצד ה' יתברך נאמר בעשרת הדברות מקודם אנכי ואחר כך לא יהיה לך שמקודם נתקע תלמוד תורה בלבם ואחר כך נעקר יצר הרע מלבם כמו דאיתא במדרש (שיר השירים רבה א', ט"ו). וכן נפשות האבות הקדושים שברא ה' יתברך ברא מתחילה אברהם אבינו ע"ה שהוא מדת אהבה בחינת עשה טוב אחר כך יצחק אבינו ע"ה מדת היראה בחינת סור מרע ולכן האריז"ל שסידר הסעודות שבת שאוכל האדם סידר סעודת ליל שבת דיצחק אבינו ע"ה ובבוקר דאברהם אבינו ע"ה שמצד האדם הראשית הוא היראה להיות מקודם סור מרע ואחר כך זוכה לנהורא להיות ועשה טוב.

Our avoda is yirah first. Hashem puts ahava first - aseh doche lo taseh. Avot right order, meals out of order

זוהר מהדורת הסולם - ויקרא פרשת אמור מאמר ב' חג השבועות
שתי הלחם: תרתי שכינתי, עילא ותתא, ואתחברן כחדא. לגביהון, תרין נהמי בשבת, מזונא דחד תרין, דעילא ותתא. ועל דא כתיב, שני העמר לאחד. לאחד ודאי, לאתייחדא באתר חד. להווא דאקרי אחד. ומאן איהו. הקול קול יעקב, דאיהו ירית עילא ותתא, תרין נהמי כחדא

Upper and lower challah two levels of shechina's middot. We want to unite them like we do in the shtei halechem.

Shalom Aleichem

בן איש חי שנה שניה פרשת ויקרא
אומרים ג"פ שלום עליכם, ופירשתי בס"ד הטעם בסה"ק מקבציאל, דאיתא במדרש תנחומא, כשבכה עשו על הברכות, ירדו מעיניו שלשה דמעות, השנים ירדו, והשלישית נקשרה בין עיניו, ובזה פרשתי בס"ד, הטעם דנותנים הצדקה בכל יום שני שלישים ושליש, להגין מקטרוג שלשה דמעות, אשר השנים ירדו והשלישית נקשרה בין עיניו, ולז"א והיה מעשה הצדקה שלום, שיהיה לנו שלום בה מקטרוג דמעות עשו, שמספרו שלום, ולכן עתה אומרים שלשה פעמים שלום, גם פרשתי כדי לעורר זכות יעקב אע"ה ששמו כפול ואם הוא מלא בוא"ו מספרו שלום, והוא היה חי בחלקי נר"ן שלו, לכך אומרים ג"פ שלום, ובזה פרשתי ואמרתם כה לחי, הוא יעקב שלא מת, ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום

Shalom - 376 - esav - yakov with vav 2x. He cried 2 almost 3 tears.

שם משמואל הגדה של פסח הגדה של פסח
שבת מקבילה לעומת ביישנים, דשבת אותיות בשת, היינו שיש לאדם להתבייש מקדושת שבת, והיא יראת הכבוד כענין שכתוב באיוב ראוני נערים ונחבאו, וכענין שכתוב במ"ת וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק, ולעומת שהאדם עומד מרחוק ומתבייש מקדושת שבת מלאכי השרת מדדין ומסייעין אותו, וזהו שלום עליכם מלאכי השלום שאנו אומרים קודם הקידוש, וכמו במ"ת שלעומת שהי' מתביישים ועומדים מרחוק כמ"ש ולמען תהי' יראתו על פניכם ואמרו ז"ל זו הבושה מכלל דהא דכתיב ויעמדו מרחוק הי' מחמת בושה ויראת הכבוד, ולעומת שהי' נרתעים לאחוריהם מחמת בושה היו מלאכי השרת מדדים ומחזירים אותם, כן הוא בשבת, והיא מקבילה למדתו של יצחק כנ"ל, וידוע בכוננות שסעודת ליל שבת מתייחסת ליצחק ע"כ אומרים שלום עליכם וכו' רק קודם הקידוש בסעודתא דליליא

Shalom aleichem - yira, boshet moving away from sinai

שם משמואל שמות פרשת שמות
ולפי האמור יש לפרש ענין ג' סעודות של שבת שיש בהן הארה מג' האבות. ליל שבת הוא יצחק, ובשחרית אברהם, ובמנחה יעקב. והנה מדתו של יצחק היא בושה כנ"ל, כן צריך כל איש להיות מלא בושה בהופיע אור קדושת שבת וכולהו מתעטין בנשמתין חדתין, לא מחמת הסתכלות בשפלות עצמו איך ירד פלאים ולמרר את נפשו, שלזה אין זמן בשבת, וכבר אמרנו שזהו צווחין אף עקתין בטלין ושביתין, אלא מחמת גדולתה וחשיבותה של קדושת שבת, וכענין ראוני נערים ונחבאו, והיינו הך שבתקה"ז ששבת הוא אותיות בשת. ולעומת שהאדם נרתע לאחוריו זוכה שבאין מלאכים ומדדין ומקרבין אותו לשבת, וכעין שהי' בסיני וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק מפני יראת הכבוד היו באין מלאכי השרת ומדדין אותן שנאמר מלכי צבאות יודודן יודודן, וזה שאנו אומרים שלום עליכם בליל שבת. ואם האדם משכיל ביותר להתבייש מקרבין לו עוד יותר, וכמו שהגיד כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה

בפירוש מגביה שפלים עד מרום שהשפל אם מגביהין אותו נעשה יותר שפל בעצמו ע"כ מגביהין אותו עוד יותר וחוזר חלילה עד שמגביהין אותו עד מרום, ודפח"ח, ובודאי הפירוש כנ"ל ששפלותו היא מחמת בושה כנ"ל, וזהו כל הענין של שלום עליכם. סעודת שחרית היא של אברהם שמדתו חסד והיא סעודת דעתיקא שאין בו שום תערובת דין והוא עיקר עונג שבת דכבוד יום קודם לכבוד לילה ואין למעלה מעונג. סעודתא תליתאה היא של יעקב שהוא מדת רחמים כנ"ל שאין הכוונה לנגיעתו ותשוקת עצמו כלל אפי' להתענג אלא בתכלית הביטול לרצון השי"ת, וזהו רעוא דרעוין, וכמ"ש בזוה"ק (ח"א קמ"ב א) דיעקב כל עובדיו הוו לשמא דקב"ה, והיינו למעט אפי' השלמת נפשו ותשוקתו:

Night starts with yitzchak bc of boshet and then continues with ahava, magbiha shefelim

Hadasim

בן איש חי שנה שניה פרשת בראשית ולכן בעת שאנחנו נכנסין לשבת נעשה קדושת השבת בשלשה דברים, לתקן קלקול עץ הדעת שנעשה סמוך לכניסת שבת שהיה בסוף יום ששי, שכבר התחילה תוספת שבת להכנס, והיינו שנעשה קדוש של שבת בכניסתו ביין ולחם ונר, והיינו לחם, תיקון של ותרא האשה כי טוב העץ למאכל, ונר, תיקון של וכי תאווה הוא לעינים, כי הנאת הנר היא למראה עינים, וצריך ג"כ להסתכל בנרות, והיין של הקידוש תיקון של ונחמד העץ להשכיל, כי חמרא וריחני פקחין, ולכן נביא ג"כ הדס להריח

3 sins we're fixing

Bottom Challah

המסתורין במועדים ד' 29 שמור - ליל שבת, דין נוקבא תחתונה. זכור - יום שבת, זכר. שמור וזכור $10 \cdot 78 = 779$. ה' $3 \cdot 78 = 234$. מלח.

10 fingers, 10 melachot of bread

3) בליל שבת בוצעים את החלה התחתונה ובבוקר את החלה העליונה⁶⁹ – כי⁷⁰ בסדר ההשפעות האלוקיות השבתיות, בלילה ההשפעה מכוונת כלפי מטה (מלמעלה למטה, בחינת הגוף) ובבוקר ההשפעה מכוונת כלפי מעלה (מלמטה למעלה, בחינת הנשמה).

שלה נר תמיד שבת לב

[בלילה קיימת ספירת המלכות (כפי שאומרים בקידוש בליל שבת
"דא היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין"), בחינת שכינה תחתונה, לכן
בוצעים את החלה התחתונה; בבוקר קיימת בחינת עתיקא קדישא (כפי
שאומרים בבוקר השבת "דא היא סעודתא דעתיקא קדישא"), בחינת
שכינה עליונה, לכן בוצעים את החלה העליונה].

לוצר החכמה

מקיפין דאבא ואין זה נעשה על ידינו, ולכן עושים
רק ב' הקפות, ה"ג בפסח דעיקר הוא המוחין
דגדלות שבאים בפעם אחת שלא על ידינו, ממילא
אין בנו כח להמשיך המקיפין על ידי מעשינו. ועי'
בס' פת"ע (דף פ"ג ע"א ד"ה גם) דהקשה באמת אמאי
אין נוהג הקפת השולחן בליל פסח. **נט.** ורבינו

(דף ע' ע"ג-ע"ד). **נח.** ולדברי רבינו צריך להבין
מדוע אם כן לא עושים הקפה לשולחן בליל פסח
כנגד המקיפין שבאים לו כמו בליל שבת, ונראה
כמו דאין אנו עושין הקפה ג' בליל שבת ולא
בשחרית דשבת כמש"כ בשעה"כ שם כי הוא כנגד
מקיף של מוחין עילאין דז"א ובפרט שהם מוחין

otzrot yakov from r yakov abuchasera on haggadah p66-7

Yitzchak is connected to sadeh tapuchin, avraham to atika kadisha